(Mr. DEPUTY SPEAKER in the Chair)

MEMBER'S REPRESENTATION

ಶ್ರೀಮತಿ ಬನವರಾಜೇಶ್ವರಿ.—(ಮಾನ್ಟಿ) ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾಳೆಯ ದಿವನ ಬನವ ಜಯಂತಿ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಹಿಂದೂ ರಜಾ ದಿನವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ನಥೆ ನಾಳೆಯ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸೇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆಗಬಹುದು.

MYSORE HEREDITERY VILLAGE OFFICES ABOLITION BILL, 1959, AS REPORTED BY JOINT SELECT COMMITTEE.

Motion to consider

Debate—(contd.)

†Sri Kadidal Manjappa.—Sir, the Recruitment and Conditions of Service of persons serving in the Union or the State are governed by the Rules framed under article 309 of the Constitution. The same article says that the person who holds the office either in the Union or in the State, holds the office during the pleasure of the President or during the pleasure of the Governer. Article 310 (2) is an explanation which provided for payment of compensation in cases of premature termination of services provided there was a contract to that effect. I read Basu's Constitution of India on this article.

Though all services in Government is terminable, at any time the present clause provides for payment of contract which provides for such compensation where the service is terminated before the expiry of the contractual period."

Sir, yesterday Sri Puttaswamy asked whether the hereditary village officers are Government servants. Sir, they are not Government servants who are governed by the Mysore Civil Service Rules which are framed under article 309 of the Constitution. He asked me that when labourer is discharged, he is entitled to some compensation and that being the case, why compensation is not paid to these officers, whose services are going to be terminated on account of this Bill. conditions under which the Labour is appointed is incorporated in the Labour Act, providing for payment of compensation and gratuity. It is not an arbitrary payment of compensation when a person is discharged prematurely. Similarly, when a Government servant is retired prematurely, he is entitled to compensation according to Mysore Civil Service Rules. The village officers are not Government servants and are not governed by such rules. They are governed by the several enactments mentioned in Schedule I in the Bill.

Sri M. C. NARASIMHAN.—Sir, so far as workmen under the private undertakings are concerned, it is incorported in the statute since somewhere 1951. Prior to 1951 there was no statute and no contract

of employment also was prescribed in the even of retrenchment or compensation should be paid. It was through the amendment to Chapter 5 that this idea of gratuity was brought in. So, it was provided in the statute. The point of my friend Sri Veerappa is, why not provide for it in the statute.

18TH APRIL 1961

Sri Kadidal Manjappa.—If the House feels that on humanitarian round some amount has to be paid to rehabilitate these officers, I do not come in the way. But, according to law, they are not entitled to any compensation. There is no contract for the payment of compensation.

Sri K. S. Suryanarayana Rao (Mysore City).—Does the Village Officers Act create the office?

Sri Kadidal Manjappa.—Sir, when a statute creates a post and another statute subsequently abolishes the post, the person holding the post is not entitled for compensation. That is the decision of the Privy Council in Reily VS King.

Sri K. S. Suryanarayana Rao.—By referring to Village Officers Act of 1908, it does not create the office for the first time in that legislation.

Sri C. J. Muckannappa.—Mr. Speaker, Sir, we are following a very strange procedure to day. It is not in the experience of this $4\frac{1}{2}$ years that such a sort of procedure was followed when so many members get up for clarification. The Minister may fully hear to what all we say and then reply. At every stage, if members get up asking for explanation it would not be proper. Is there any understanding to adopt dilectory tactics?

Sri Kadidal Manjappa.—Sir, I can assure the Hon'ble Member that there is no understanding between the Members who are putting questions and me that there should be dilectory tactics. Sir, I will read only the concluding para of the Privy Council decision in Reily VS King. It was in 1933.

"It would be strange that the Dominion should have power to create an office but no power to abolish except on the terms of awarding compensation apparently for the full term of the original office because this could be by two ways; Either the Act of 1930 did not interfere with the civil rights or if it did, its interference was necessarily incident to the undoubted power of the Dominion to abolish the old and create the new office. For these reasons, the former seems to be preferable."

So, when a statute creates a post and that statute is abolished by a subsequent statute terminating the services, of the person holding the post, that person holding the post is not entitled for any compensation.

Sri Y. VEERAPPA.—Did this not strike to you when you introduced the Bill? Why did you not contemplate this at that time? Was the decision of the Supreme Court not available at that time?

Sri Kadidal Manjappa.—Sir, I do not want to yield hereafter. I am only clarifying the position. Sir, the Committee carefully considered this question. They thought it was not proper to burden the State Exchequer with a huge commitment. Therfore, they came to the conclusion that no compensation is payable to the village officers.

- Sri Y. VEERAPPA.—With the permission of the Chair, I want a clarification. The Minister has been pleased to say that this is not a contract. I want to know to what category these village officers belong.
- Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, the Member will have an opportunity to say that the bill is wrong. But let the Minister finish. He has already taken ninty minutes.

Sri Kadidal Manjappa.—The next point to be considered by the Committee was the suggestion made by the Government of India the tenants should be given occupancy rights over the land which were cultivating under the village officers. The Committee thought that it would be sufficient if tenancy laws were made applicable to of the landlord and the tenants. In view of the the relationship impending land reforms the committee thought that it was not necessary to confer occupancy rights on the tenants. Apart from the provision relating to compensation the committee has made some alternative provisions in the clause which provides for the levy of occupancy price. In the original bill it was provided for the levy of occupancy price at the rate of 12 times the assessement. The Committee thought that a distinction has to be made between inferior village servants and the patels and shanubhogues. Therefore they have made a distinction It has been decided by the Committee that it is enough if the inferior. village servants are paid occupancy price three times the full assessement. In the case of land not assigned compensation the full assessement was thought to be sufficient so far as occupancy price was concerned.

In the case of authorised holders, provision has been made for the levy of occupancy price equal to six times the full assessement. In the case of unauthorised holders, the original bill had given discretion to the Government to regularise the alienation. The Select Committee has thought it fit to give that power to the Deputy Commissioner. Original clause 8 was deleted.

It was argued by some Hon'ble Members that as radical changes have been made by the Select Committee, the bill has undergone a good deal of change. There is no need to consider the bill, they said. The intention of the original bill was to abolish the hereditary office. That intention is still there. The intention is to abolish the existing offices and to appoint full-time Government servants in the place of hereditary village officers. There is also the intention to resume the lands which were attached to the village office and to regrant them to the holders and authorised holders and in some cases to the unauthorised holders.

18th april 1961 2629

It was pointed out by Sri Sidhanti that Inam lands which were held by the village officers were as good as other lands. I do not subscribe to that view. The Supreme Court has held that the office held by the village officer is not an office-cum-property. The property or the watan lands were attached to the office. Whenever the officer was changed the new man became the owner or occupant of the land for the time being, so long as he held the office. Therefore there is no substance in the argument that these were the private properties of the holders of the office. There are some instances where enfranchisement has taken place and where full assessement is levied. In such cases they will not be deemed to be watan lands.

With these observations, I commend the measure for the kind consideration of the House.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ೯. ಪುಟ್ಡಣ್ಣ (ತುಮಕೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮಮುಂದಿರುವ ಈ ಮನೂದೆ ಬಹಳ ದಿವನಗಳಿಂದ ದೇಶದ ಬಹು ಜನಗಳ ಮನನ್ನನ್ನು ಅಕರ್ಷಣ್ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳು ಯಾವರೀತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದವು ಎಂಬತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಗಮನಿನಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ಪ್ರಹಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎತ್ತು. ಸೆಕೆಂಡ್ ಸೆಂಚುರಿ ಬಿ. ನಿ. ಯಲ್ಲಿ ಲಜ್ಜಾವೀಸ್ ಆಫ್ ಹೊಯ್ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಪ್ರಪಾ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಬಹು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿದರು. ಕಾಲ ಕ್ರಮೇಣ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ಮಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂತು ಆಗ ರಾಜಮಹಾರಾಜರುಗಳು ಉದ್ದವಿಸಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಆಗ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಜಾನಂಖ್ಯೆ ಇರಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡದೊರೆ ಸತ್ತ. ಆಗ ಅವನ ಮಗನ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟೆಂರು ಶ್ಯಾನುಬ್ಯೋಗರು ತೋಟಗಳ ತಳವಾರರು, ನೀರುಗಂಟಗಳು ತೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನ ಬಂತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲ ಎಲೇಜ್ ಅಫೀನರ್ಸ್ ಪಟೀರ್ ಶ್ಯಾನುಬೋಗರು ನಮಗೆ ಒಂದು ವರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ರಾಜರನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ರಾಜನು ಏನುವರ ಕೇಳುತ್ತೀರ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ನಮಗೆ ಹರಿಯದ ಬಟ್ಟೆ ಮುರಿಯದ ಕೋಲು-ಈ ವರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ಅವರು ಇದು ನಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ರಾಜರು ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ಅವರು ಇದು ನಾಧ್ಯವಿದೆ, ನೀವು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದರು ಅದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ರಾಜರು ಅವರು ಕೇಳಿದಾಗ ಸ್ಪಾಮಿ, ರಾಜರು ನತ್ತರೆ ರಾಜನ ಮಗ ದೊರೆ ಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪಟೇಲ ನತ್ತರೆ ಅವನ ಮಗ ಪಟೇಲನಾಗಬೇಕು. ಶ್ಯಾನುಬೋಗ ನತ್ತರೆ ಅವನ ಮಗ ಶ್ಯಾನುಬೋಗನಾಗಬೇಕು ತೋಟಿ ತಳವಾರರು ನತ್ತರೆ, ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ತೋಟ ತಳವಾರರಾಗಬೇಕು ನೀರು ಗಂಟಿಗಳಾಗಬೇಕು ಹೀಗೆಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಇದು ಖಾಯಂ ನ್ಥಾನವಾಗಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೇಳಿದಾಗ ರಾಜರು ತಥಾಸ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಆಗಿನಿಂದ ಸೆಕೆಂಡ್ ಸೆಂಡುರಿ ಬಿ. ನಿ. ಯಿಂದ ಕೃಸ್ತ ಪೂರ್ವ 1960ರವರಿಗೆ ಇದೇ ರಾಜರು ಕೊಟ್ಟ ವರ ನಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 3-4 ನಾವಿರ ಪಟ್ಟ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅಂತಹವರನ್ನು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಅವರ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ತೆಗೆದುಹಾಕತಕ್ಕದು ಒಂದು ನೋಡಿದರೆ ಒಳೆಯುದ್ದು. ಆದರೆ ಆ ಒಂದು ಗುರಾಮಗಿರಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ತಪ್ಪಿನಿದ್ದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಮ ನಂತೋಪ. ನಾನು ಒಬ್ಬ ಪಟೀಲರ ಮಗ. ನನ್ನ ತಾತ ತಂದೆ ಪಟೀಲರು ನಾನು ಪಟೀಲ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವನು. ನಾನು ಅಮಲ್ ಧಾರ್

(ඵු සී. ಎ೯. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ)

ವುತ್ತು ಅನಿಸ್ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಆಗಿ ಕೆಲನ ವಾಡಿದವನಾದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಪಟೇಲ್ ಶ್ಯಾನುಬೋಗ ಕೋಟ, ತಳಾರಿ, ನೀರುಗಂಟೀಗಳ ಕಷ್ಟಗಳು ಏನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತು.

ಹೀಗೆ ಕ್ರಿ. ಪೂ. 2ನೇಯ ಶತಮಾನದಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿತು. ಅಮೇಲೆ ಮೊಗ ಲರು ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟೀಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿತು. ಪಟೇಲು ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ತೋಟಿ, ತಳಾರಿ, ನೀರಗಂಟಿಗಳು ಹೆರಿಡಿಟರಿ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಅಲ್ಲ, ಅವರು ನರ್ಕಾರಿ ಕೆಲನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಹೆರಿಡಿಟರಿ ವಿರೇಜ್ ಅಫೀನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ರೇನೆ. ಪಟೇಲ ಶಾನುಭೋಗರ ತೋಟಿ, ತಳಾರಿ, ನೀರುಗಂಟಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನಗಳು ಕಂದಾಯ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರಲ್ಲ. ಜಮಾ ಬಂದಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಟೇಲಕೆ ಕಂದಾಯದ ಹಣವನ್ನು ಜಮಾಬಂದಿ ಅಫೀನರ ನಲಹೆ ಮೇರೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆರಿಪಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಬರೆದು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಗೆ ಗುರಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಇವರಿಗೆ ಇದ್ದ ಕಷ್ಟ ಯಾರಿಗೂ ಇರಲಲ್ಲ. ಅಫೀನರುಗಳು ಬಂದಾಗ ತೋರಣ ಕಟ್ಟು ತ್ತಿದ್ದರು. ಕನ ಗುಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ರೆಪಿನ್ಯೂ ಕಂದಾಯ ವನೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಜಮಾಬಂದಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಫೀನರುಗಳಿಗೆ ಊಟ ಉಪಚಾರ ಮೊದಲೊಂದು ಸಮಸ್ತ ಸೇವೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟ. ಹನುಮಯ್ಯ .—ತೋರಣ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದವರು ಯಾರು?

ತ್ತೀ ಜಿ. ಎ೯. ಪುಟ್ಡಣ್ಣ. --ತೋಟಿ ತಳವಾರರು, ನೀರುಗಂಟಿಗಳು ಶಾನುಭೋಗ ಪಟೀಲರು ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತೋಟಗಳು ಕಹಳೆ ಊದುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟು ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ ಪಟೀಲ, ಶಾನುಭೋಗ, ತೋಟಿ, ತಳಾರಿ, ನೀರುಗಂಟಿಗಳ ಕೆಲನ ಸನ್ನು ಕಿತ್ತಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆ, ಪಟೇಲ ಶಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲ, ಇನಾಂತಿ ಇಲ್ಲ. ತೋಟ ತಳ ವಾರರಿಗೆ ಎಂತಹ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿ ನಹಿತ ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಷರೀತ ವುಳಿಬಿದ್ದರೂ ನ ಮೇಯನಲಕ್ಕೆ ರಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಹುಲ್ಲು ಹುಟ್ಟು ಫದಿಲ್ಲ ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಥಾದ್ದನ್ನು ಈಗ ತೆಗೆದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಿರ. ಯಾರೂ ಬೇಡ ಎಂದರೂ ನೀವು ತೆಗೆಯುವುದನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಯಾವ ಉಸ್ದೇಶದಿಂದ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅವರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಲ ಕ್ಸಾನು ಅಗುತ್ತಿದೆಯೇ, ಅವರ ಬದಲು ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ದರೆ ಖರ್ಚಿಪ್ಪು ಮುಂತಾದ ನಮನೈಗಳನ್ನು ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಪಟೇರ್ ಶಾನುಭೋಗರನ್ನು ತೆಗೆಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರನ್ನು ತೆಗೆಯಲೇ ಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅವರ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯೇನು? ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ? No contract ಅನ್ನುತ್ತೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಸ್ಥಾನಮಾನವಿಲ್ಲ. They are neither men nor women. ಎನ್ನವ ಹಾಗಿದೆ ಈ ಜಲ್ಲು, ಏನೂ ಸ್ಥಾನ ಮಾನವಿಲ್ಲವವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಎನ್ನುತ್ತೀರ. ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ನಂಕಟದಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ-ತೆಗೆಯರಿ. ಕಾಂಪ೯ಸ್ಟೇಶ೯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ರಾಜಮಹಾರಾಜರುಗಳು ಏನು ಮಹಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಅವರು ಮಾತ್ರ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು. ದೇಶಕ್ಕೆ ಲುಕ್ಸಾನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಿರಿಷರ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ದೇಶಲೂಟಿ ಮಾಡಿದ ಪಾಳೆಗಾರರುಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳಿಗೆ ಟಿಪೂನುಲ್ತಾನನ ಸಂತತಿಗೂ ಪೆನ್**ಶ**ನ್ ಹೀಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರಗಟ್ಲೆ ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ, ಈ ಬಡಪಾಯಿಗಳು ಏನು ಪಾತ ಮಾಡಿದ್ದರು! ಏಕೆ ಪಟ್ಟಿರ್ ಶಾನುಭೋಗರಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಲ್ಲವೆಂದು ಬೆಕ್ಕಿನ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ನಿಕ್ಕಿದ ಇಲಯಂತೆ, ಚಲ್ಲಾಟವಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಅವರನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ, ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿ ಯಾದ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಶನ್ ಕೊಡಿ. ಶೇಕಡ 85--90 ಭಾಗ ಪಟ್ರೆಲ್ ಶಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಇನಾಮ್

ಇಲ್ಲ. ಅಂಥವರಿಂದ ಅಪ್ ಸೆಟ್ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ . ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರ. ಈ ಅಪ್ ನಟ್ ಪ್ರೇಡ್ ಹಣವನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಹಾಕಬೇಕು? ಇದನ್ನು ಹಾಕುವುದಲ್ಲದೆ, ಅವರಿಗೆ ಕಂಪೇನ್ಸೇಶನ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೇಳದರೆ 100 ರೂವಾಯಿ ಎಕ್ಸ್-ಗ್ರೇಶಿಯಾ ಪೇವೆುಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರ ಜಾನ್ತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೇನು ಕಷ್ಟ. ಇಕ್ಕರಾರದ ಕೈ ಎಂಜಲು ಎಂದು ಕೇಳಿದಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರ. ನೀವು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿ ಬಹಳ ಸಂಕಟಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪಟೇಲ ಶಾನುಭೋಗ ರನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳಿಗೆ ಆರು ತರೆವರೆಗೆ ಫ್ರೀಯಾಗಿ ಎಜುಕೇಶನ್ ಕೊಡಿರಿ. ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ರೂಲಂಗ್ ಡೈನೆಸ್ಟೆ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಇವರನ್ನು ರೂಲಿಂಗ್ ಡೈನಸ್ವೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಸಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಇವರನ್ನು ರೂಲಂಗ್ ಡೈನ್ ಸ್ಟೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು: ಏಕೆಂದರೆ ಮಿನಿನ್ವರುಗಳು ಅಧಿಸರುಗಳು ಇವತ್ತು ಇರುತ್ತಾರೆ. ನಾಳೆ ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಇವರು ಹಾಗಲ್ಲಾ; ಇವರು ತಲೆತಲಾಂತರದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೆರಿಡಿಟರಿ ವಿಲೇಜ್ ಅಫೀಸರ್ಸ್ಸ್ ಹುದ್ದೆ ಅಬಾಲಶ್ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿದೆ. We must bow our heads to the Indian constitution ಕಾನ್ ಸ್ಟಿಟ್ಯೊಷನ್ಸ್ ಅರ್ಡಿಕರ್ 310 ಕ್ಲಾಸ್ (3) ರ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಕ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸ್ಪೆಶಲ್ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಅವರನ್ನು ನೀವು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರಿ. **ಮಹಮ್ಮಡನ್** ರಾದಲ್ಲಿ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ವ್ ಮ್ಯಾರೇಜ್ ಇರುವಹಾಗೆ, ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಅದೇ ತರಹ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ " ಬರುವುದಿಲ್ಲ. under Article 302 of the Constitution ಇದು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರ. Opinion differ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನರೇಶನ್ ಕಳೆಯುವರೆಗೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳಿಗೆ ಕಾಲೇಜಿನವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಸ್ಟಾ ನಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಿಪ್ರೀ ಎಜುಕೇಶನ್ ಕೊಡಿರಿ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಮಾಡಿ. ಎಕ್ಸ್ ಗೇಶಿಯಾ ಹೇಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನವುಗೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಇವರುಗಳ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಟೇರ್ ಶಾನುಭೋಗರು ಯಾರನ್ನು ನೇಮಿಸು ತ್ತಿದ್ದಿರಿ? ಅದನ್ನು ಈ ಬಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿಲ್ಲ ಸರ್ಲೈಕಮಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಟಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರ. ಈ ಬಿಲ್ಲು ಪಾಸ್ ಆದ ಮಾರನೆ ದಿವನ ಒಂದು ತಕ್ಸೀರು ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ರಿಪೊರ್ಟ್ ಮಾಡು ವವರು ಯಾರು. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಒಂದು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸಿನಲ್ಲಾದರೂ, ಸೆ. ಸೆನ್ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ವಿನಹ್ಮ ಪಟೇರ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು, ತೋಟ, ತಳವಾರಿ, ನೀರುಗಂಟಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಾನು ಟ. ಎ. ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ. ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು, ಆಫೀನರುಗಳ ಊಟ ಉಪಚಾರ ನೋಡಿಕೊಂಡು. ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಭಗವಂತ, ನೀನೆ ವೆಂಕಟಾಚಲಪತಿ ಎಂದು ನರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ, ಏಕ್ ದಂ ಒಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಯಾವ ಧರ್ಮ? ಇವರ ಜಾಗ ಗಳಿಗೆ ಯಾರು ಬರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ನಾರೂ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರ? ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಏಕ್ ದಂಹೀಗೆ ಒಂದು ಆಕ್ಷ್ ಪಾನ್ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟರೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇಯಾಟಕ್ ಕಂಡಿಶನ್ ಬರುತ್ತದೆ ಒಬ್ಬರ ತಲೆ ಒಬ್ಬರು ಚಚ್ಚಿ ಹಾಕಿದರೆ ಯಾರು ವರದಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾನ್ಸ್ಟ್ರಿಟ್ಗೂ ಶನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆಯ ಬೇಕು, ತೆಗೆಯುರಿ. ಮೊದಲು ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿ. ಆಮೇಲೆ ಆಕ್ವ್ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಿರಿ. ನಾನೂ ಹುಟ್ಟು ಪಟೀಲ, ಪಟೀಲನ ಮಗ, ಪಟೀಲ ಕೆಲನ ಬಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ಪಟೇರ್ ಶಾನುಭೋಗರು ಹೋಗಬೇಕು ಅನ್ನು ತ್ತೀರೊ ಇಲ್ಲವೋ? ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.—ಹುಟ್ಟುಗುಣ ನುಟ್ಟರೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಧೈ ಮಧೈ ಏಕೆ ಇಂಟರಪ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ನಿಮಗಿಲ್ಲ. ಡಿಸ್ಟರ್ಬ್ ಮಾಡಬೇಡಿ old discussions. I am not yielding.

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎನ್. ಪುಟ್ವಣ್ಣ)

ಈಗ ತಾವು ಪಟೀರ್ ಶಾನುಭೋಗರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರ? ಪರ್ಮನೆಂಟಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರ. ಜೆಂಪೊರರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರ? ಅವರು ಹೋದಮೇರೆ ಇವರ ಕೆಲಸ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೀರ? ಎಕ್ ದಮ್ ನೀವು ಬರ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಒಂದು ಖೂನಿ ಆದರೆ, ಕಳ್ಳತನವಾದರೆ ಯಾರು ಜವಾ ಬ್ದಾರರು.?

ಈ ಹಿಂದೆ ಪಟೇಲರು ಇರುತ್ತಿದ್ದರು—ಅವರು ಆಗ ಏನಾದರೂ ಕೇನು-ಕಟ್ಟಳೆಗಳು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲ ನಡೆದರೆ ರಿಪ್ರೋರ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ದೇವರೇ ಗತೀ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಬಾರಾ ಬಲೂತಿ ದಾಖರೆ ತೆಗೆದು ನೋಡಿ-ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಖಾಯಂ ಪಟ್ರೀಲರು, ಯಾರು ಖಾಯಂ ಶಾನು **ಭೋಗರು**, ಯಾರು ಹಂಗಾಮಿ ಪಟೇರ್. ಶಾನುಭೋಗರು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬರೆದಿದೆ. ಈ ದಿವನ ಈ ಆಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯ ಬೇಕಾದ ಕೆಲನ ಕಾರ್ಯ ಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ಪಟೀಲ್-ಶಾನುಭೋಗರುಗಳೆಲ್ಲ ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದಂಡು ದೋಷಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷ ನರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಆ ಪಟೇರ್ ಶಾನುಭೋಗರು ಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಬರು ತ್ತಿದ್ದ ಪೋಟಗೆ ಅಮ್ಮಮ್ಮ ಅಂದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 40-50 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅವರು ಆ ಪುಸ್ತುಕಗಳನ್ನೊತ್ತು ಒಡುತ್ತಿದ್ದೆದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹಾಗೂ ಅವರು ಅವರ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ —ಶಿಪ್ರೊಪೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ ದರೆ ಇವರಿಗೇಕೆ ಈ ಅಥೋಗತಿ ಬಂತಪ್ಪಾ ಎಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲ ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ದಿವನ ಅವರಿಂದ ಯಾರ್ತ್ಯಾರು ಅಥೀ ನತ್ಕಾರ ಪಡೆದಿದ್ದರೋ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ದಿವನ ಅವರಿಗೆ ಅನ್ನಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವನ ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿರತಕ್ಕ ಇನಾಂ ಜಮಾನು ಗಳೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಒಂದು ಕ೯ನಷ೯ ರೇಟಗೆ ಎಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೇ ಮೆಸ್ತಿನೂರಿನಲ್ಲ ಶೇಕಡ 80 ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇನಾಂ ಜಮಿಾನುಗಳಿಲ್ಲ. ಇವರು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೈಯುಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೇಶಕ್ಕೆ ದುಡಿದು ಅಪಾರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಈ ದಿವನ ಈ ನರ್ಕಾರದವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಜೈಲನ ಮುಖ ಕಾಣದವರಿಗೂ ನಹ ಪೊಲ **ಟಿಕಲ್ ನಫರರ್್ನ್ ಎಂತ ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಕಾನೂನ**ನ್ನೇ ದ್ದಾರೆ. ಈ ಪೊಲಟಕಲ್ ನರ್ಫಾರ್ಸ್ಸ್ ಬೇಕಾದಹಾಗೆ ನರ್ಕಾರದವರು ನಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಳೆದ 4-5 ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ನಮನಾಗಿ ಸೇವೆ ನಲ್ಲಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪಟೇಲ್-ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆಯುವಾಗ ಇವರು ಗಳಿಗೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಯವಾದ ಪರಿಹಾರಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಏನಿದೆ? ಈ ಹಿಂದೆ ಟಿಪ್ಪೂಸುಲ್ತಾನನು ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರ ನಡೆನುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಹಮದೀಯರಿಗೆಲ್ಲ ಪ್ರೀ ಮತ್ತು ಆಫ್-ಫ್ರೀವಿಪ್ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟೀಬಿಟ್ಟ. ಆದರೆ ಈ ದಿವನ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿ ದ್ದರೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನೀಗ ನನ್ನ ಪಾರ್ಟಿಯ, ನನ್ನ ಸ್ಪಂತ, ಹಾಗೂ ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಜನಾಭಿಸ್ರಾಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶೇಕರಿಸಿ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವನ ಕಾರ್ಮಿಕಂಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಶಾಸನವನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವನ ಮಾಲೀಕರು ಕೆಲನಗಾರರನ್ನು ಕೆಲನದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕಾಂಪನ್ ಸೇಷ೯ ಆಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನರ್ಕಾರದವರು ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಈಗಲೂ ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಒಂದು ಸೂಕ್ತ್ರಕಾನೂನು ಮಾಡುವರೆಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಲ; ಏತಕ್ಕೆ ಇದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ? ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಪಟೀರ್ ಶ್ವಾದು ಭೋಗರು ಗಳಿಗೆ ಒಳೆಯ ದನ್ನು ಮಾಡಲು ಏಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ?

Sri Kadidal Manjappa.—I have made it clear by way of personal explanation that I have only dwelt on the legal points and the constitutional point and not on the other point. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕಂಸ್ ಸೇಷ್ಟ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂತ ಹೇಳಿದೆ. ನಾನು ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೂ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಲ,

Sri M. C. Narasimhan.—In a point of order. The Hon'ble Minister was pleased to say that he has personally no objection to pay any amount. He is a member of the Select Committee and a signatory to the report of the Select Committee. So is it now open to him to go away from the report of the Select Committee and assure any payment?

Sri Kadidal Manjappa.—He is misrepresenting me. I have not said that I have no objection to pay any compensation, but what I said was that they are not entitled legally to compensation.

Sri M. C. Narasimhan.—Till the House amends the report, you have got to stick to it and you cannot say that you are prepared to give compensation.

Sri Kadidal Manjappa.—I am sticking to it. What I have said is that legally they are not entitled to compansation.

ಶ್ರಿ ಜಿ. ಎ೯. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.—ಒಂದನೇ ತಾರೀಖು ಈ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ನಂಬಳ ಅಂತ ಆಗುತ್ತೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಲಂಚ ಅಂತ ಆಗುತ್ತೆ. ಇಲ್ಲ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಟಿ. ಎ. ಎಂತ ಆಗುತ್ತೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಡಿ. ಎ. ಎಂತ ಆಗುತ್ತೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಆತ್ಮ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಈ ದಿವನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿಯ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕ್ನಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮರೆತು ಅವರು ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಎಕ್ಸ್ ಗ್ರೇಷಿಯ ಅಂತ ಏಕೆ ಕೊಡಬಾರದು!

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ಮುಂಜಪ್ಪ.—ನನಗೇನೂ ಅಂತ ನೄ್ತ ಕಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ೯. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ತಾವೇಕೆ ಈ ದಿವನ ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ನ್ಯಾಯವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು? ಹಿಂದಿದ್ದ ಆಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಪ೯ಸೇಪ೯ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಕ್ಲಾಜಿತ್ತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಆಗ ಕೋರ್ಟನಲ್ಲಿನ್ನೂ ಒಂದು ಡಿನಪ೯ ಆಗಿರಲಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ನರ್ಕಾರದವರು ಏನೇ ಮಾಡಲಿ ಅವರು ಅವರ ಆಕ್ಕ ಒಪ್ಪುವ ಕೆಲನ ಮಾಡಲಿ ಎಂತ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ನ್ವೈಕ್ ಮಾಡಿದ್ದಾಗ ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾತ್ರಿಎಲ್ಲ ಪಂಜು ಹಿಡಿದು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಮರೆಯಬಾರದು. ಅನೇಕರಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ರಾಜ–ಮಹಾರಾಜರುಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೂ ಹಾಗೇ ಏಕೆ ಕೊಡಬಾರದು? ಇವರಿಗೆ 20 ವರ್ಷದ ಪೋಟಗೆ ಎಫ್ಟಾಗುತ್ತೋ ಅಕ್ಟು ಕಾಂಪ೯ ಸೇಪ೯ ಕೊಡಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಆರು ತಲೆ ಮಾರಿನತನಕ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಗಂಡಾಗಲ—ಹೆಣ್ಣಾ ಗಲೀ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾನದ ಮಟ್ಟದ ತನಕ ಉಚಿತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾನವನ್ನು ಕೊಡ…

Sri R. M. Patil,—It is open to the Hon'ble Member to use the word 'Lancha' for compensation? He must withdraw those words?

Sri G. N. Puttanna.—You may call it by any name you like. I only want that you should make them some payment.

ಆವರು ಯಾವ ಹೆಸರಿಸಿಂದಲಾದರೂ ಕರೆಯಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆಯೇ ಮಾಡು ತ್ತಾರೇನು? ಈ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗಾಡರು ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಅಕ್ಕು ಒಂದನ್ನು ತಂದು ಗ್ರಾಮನುಧಾರಕರಂತೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಹಾಳಾಯಿತು? ಈ ಎನ್. ಈ. ಎನ್.ಗೆ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಐರ್ಜಾಗುತ್ತದೆ?

ತ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇವರನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎನ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.—ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಲ್ಲಬೇಕಾದ ಮರ್ಯಾದೆ ಯನ್ನು ನಲ್ಲಿಸಿ. ರಾಜಮಹಾರಾಜರುಗಳೆಲ್ಲ ದೇಶದ ಹಣವನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೇಕೆ ಕೊಡಬಾರದು?

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದೀಪಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ತೋಟ, ತಳವಾರರು, ಪಂಜು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆಯಬಾರದು. ಅವರಿಗೆ 30 ವರ್ಷಗಳ ಪೋಟಿಗೆಯನ್ನು ಪರಿ ಹಾರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಆರು ಸಂಕತಿಗಳವರೆಗೂ ಉಚಿತ ವಿದ್ಯಾಬ್ಯಾನವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಬಹಳ ನೊಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡುತ್ತದೆಯೋ ಎಂದು ಇಡೀ ದೇಶವೇ ನೋಡುತ್ತಿದೆ ಈ ಜನರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ.

ಭವರನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಹೋಲನಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಕಾಂಪೆ೯ಸೇಷ೯ ಕೊಡಬೇಕು. Village Offices Act 1908ರಲ್ಲ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ದ್ರಮ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆದರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದಾಗ ಭವರನ್ನೂ ತೆಗೆಯುತ್ತೇವೆನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಭರಲಲ್ಲ. ಆ ವಿಚಾರವೇ ಗೊತ್ತಿರಲಲ್ಲ. ಈಗ ಅವರನ್ನೂ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಈ ಮನೂಡೆಯ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಂಪೆ೯ಸೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಗಾರವದಿಂದ ಕಳಿಸಿಕೊಡಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಳೆಯವರು. ಅವರು ನಾನು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಹ್ದೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಗ್ರಾಮಾಧಿ ಕಾರಿಗಳಿಗೆ 20 ವರ್ಷದ ಪೋಟಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆರು ಸಂತತಿಗಳವರೆಗೂ free education in all educational institutes ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri S. D. Kothavale.—On a point of order, Sir, May I know whether the persons in the visitors gallery can clab?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—They cannot.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಗ್ಯಾಲರಿಯಲ್ಲರುವವರು ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಬಾರ ದೆಂದು ಹೆಳಿದಿರಿ, ಮುಂದೆ ರಕ್ಷಣೆ ಏನು ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ರಾವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ಪಾಮಿ (ಮೈಸೂರು).—ಸ್ಪಾಮಿ, ಶ್ರೀಯುತ ಪಟೇರ್ ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ನವರ ಭಾಷಣ ಬಹಳ ಸ್ಪಾರನ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎನ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.—On a point of order, Sir, ಹಿಂದೆ ಪಟೀಲನಾಗಿದ್ದೆ, ನಮ್ಮ ತಾತ ಮುತ್ತಾತಂದಿರು ಪಟೀಲರಾಗಿದ್ದರು, ಈಗ ನಾನು ಪಟೀಲ್ ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ನಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ದಸ್ಪಾಮಿ.—ಮಾಜಿ ಪಟೇಲ್ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎನ್, ಪುಟ್ವಣ್ಣ.— ತಪ್ಪು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ಟಾಮಿ.—ನಮಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ ಚೆರಿತ್ರೆ ಗೊತ್ತಿರಲ್ಲು. ಈಗ ಹೋಸದಾಗಿ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದ ಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಬಹಳ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಈ ಮನೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಎಷ್ಟು ಔದಾರ್ಯವುಳ್ಳವರು ಎಂದು ತೋರಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಜಾನುಬಾಹುಗಳು, ಬಹಳ ಎತ್ತರವಾದ ನಿಲುವುಳ್ಳವರು, ಅವರ ಎತ್ತರ ಮತ್ತು ಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ನಹ ವಿಶಾಲವಾದದ್ದು, ಅದುದರಿಂದಲೇ ನರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕನದ ಗತಿ ಕಡೆಗೆ ಮತ್ತು ಬೊಕ್ಕನದ ವಿಚಾರದ ಕಡೆ ಗಮನವೇ ಇಲ್ಲದೆ 20 ವರ್ಷದ ಪೋಟಿಗೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಿದ್ದರೆ, 20 ವರ್ಷದ್ದಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀದ್ದೆ. ಅದರೆ ಶಾನನ ಸಭಾಸದನ್ಯರಾಗಿ, ಈ ದೇಶದ ಅಡಳಿತ ಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತವರಾಗಿ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ವಾನ್ತವಿಕವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕೇ ವಿನಾ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಔದಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದಕ್ಕೆ.......

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎನ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ವಿಷಯವನ್ನು ತಲೆಕೆಳಗು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಔದಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳಲಲ್ಲ, ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರುಗಳಿಗೆ, ಪಾಳೇಯ ಗಾರರಿಗೆ, ದೇಶ ಲೂಟ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ, ಇವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಏಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಔದಾರ್ಯವಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ಟಾಮಿ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ನವರು, ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ದರೋ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಗ್ರಹ ನನಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯವೂ ಇದಲ್ಲ. 20 ವರ್ಷಗಳ ಪೋಟಿಗಿಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಇನ್ನು ಹಲವಾರು ವಿಧವಾದ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ನೀತಿಯನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೂ ಕೂಡ ಅದರ Quantum ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ನೀತಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಗೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳ ಬಹುದು. ನೂರು ರೂಪಾಯ ex-gratia ಕೊಡುವುದು ಔದಾರ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ. ಆದನ್ನು ಅವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಔದಾರ್ಯವಿಂದ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಂಥ ಕೆಲವು ಕೃಪಣರು ಅಷ್ಟು ದೂರ ಔದಾರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಜಾಯಿಂಚ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಒಳೆಯ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಗೆ ಪಾತ್ರರು. ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯ ದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಕೃಶರಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೂ ಶ್ರೀವಾನ್ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಇತಿಹಾನದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖನುವುದಕ್ಕೆ ಆರ್ಹರು. ಅನೇಕ ಮನೂದೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿ ನಿ ಅವು ಕಾನೂನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಹಳವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿ ಈ ದೇಶದ ಮತ್ತು ನಮಾಜದ ಕೃತಜ್ಞತಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಪುನ್ಯುವಪ್ಥೆಗೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವಂಥ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿನಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅವರ ಸೇವಯನ್ನು ಪ್ರತಂಸಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇನಾಂ ಮತ್ತು ಜಹಗೀರಿ ರದ್ದಿಯಾತಿ ಮನೂದೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಇನಾಂ ಮತ್ತು ಜಹಗೀರಿ ರದ್ದಿಯಾತಿ ವನೂದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಜೆನೆನ್ಸಿ ಕಾನೂನು, ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ವರದಿಯಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಭೂನುಧಾರಣಿ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಈಗ ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಅಂಗವಾದ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ಪಾಮಿ)

ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಕ್ಕನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಮನೂದೆ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮನೂದೆಗಳು. ಅವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಈ ದೇಶದ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬದರಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವು ದಕ್ಕೆ ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನ ಇನ್ನೂ ಬಹುಕಾಲ ಮುಂದುವರೆಯಲ ಎಂದು ಹಾರೆಯಿಸಿ, ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ಅವರು ನಿವೃತ್ತರಾದ ಮೇಲೆ, ಅವರಿಗೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನಾ ದರೂ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಭೂಸುಧಾರಣಾ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಚೆರಿತ್ರೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri M. Ramappa.—I raise a point of order. The time allotted for this Bill is only $3\frac{1}{2}$ hours. It is over now. We cannot go on discussing this Bill unless any extension is accepted by the House.

Mr. Deputy Speaker.—We have got still time. If the House agrees, we can extend it by one hour.

4-30 р.м.

್ರೇ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ಪಾಮಿ.—ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಗೂಟ್ಟರತಕ್ಕ ವರದಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾಕ ಪುಟ್ಟಣ್ಣನವರು ಯಾವ ಸದ್ಭಾವನೆ ಯಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸದ್ಭಾವನೆಯನ್ನು ಈ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಶ್ರೀಮಾಕ ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ನವರೂ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇದರಲ್ಲೇ ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದು.

"More over, the holders of village offices and their ancestors have rendered yeoman service to the State for a meagre remuneration from immemorial times. The Committee therefore consider that it is just and equitable at least to regrant to the holders of the village offices the land held by them before resumption by the State....."

ಇಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಕ್ಷೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಅವರ ಪೂರ್ವಜನರು ಅಥವಾ ಪೂರ್ವಿಕರುಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಶಂಸಾರ್ಹವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ನಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರಿಂದ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಪುನಃ ಅವರಿಗೇ ನಾವು ಮಾತ್ರ ಶುಲ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಟೇಲ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸೇವೆಯನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇನ್ನು ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲ ನೆನಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾರ್ ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ನವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆವರು ಅನುನರಿಸುವಂತಹ ಧಾಟಗೂ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಆರೋಚನೆಗೂ ಬೇರೆ ಅಂತರವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ವರದಿಯಲ್ಲ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

"The Committee however consider that although legally the lands granted or continued in respect of or annexed to a village office may be resumed by the State and disposed of as Government land in such manner as the Government deems fit, in view of the service rendered to the State by the holders of the village offices and their ancestors it is equitable to re-grant the lands to the holders of the village offices....."

ನರ್ಕಾರದವರೇ ಅವರಿಂದ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಪುನಃ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಬಲವತ್ತ ವಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಅವರು ಇಲ್ಲೇ ಉಲ್ಲೇಖಸಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ಕಾರಣವನ್ನು ಬಾಕಿ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರಣವನ್ನು ಅನ್ಯಯಿಸಿದರೆ ಇಲ್ಲವೇ, ಏತಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಯಿನಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದ ನಮನೈಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರೆಪಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದೆ ಹಾಗೆ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಜಮೀನನ್ನು ಉಂಬ್ರೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಅವರು ಅಂತಹ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಬರುವ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಸರಕಾರಿ ನಾಕರಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರಿ ನಾಕರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದಾಗ ಚನ್ನಾಗಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ನರ್ಕಾರ ರವರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕೃತಜ್ಞತೆಗೂ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಉಂಬಳಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಏರಿ ತೂಬ ಎತ್ತಬೇಕು ನೀರು ಉಳಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ವಾತ್ರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಎಂತಲ್ರೋ, 50 ರೂಪಾಯಿ ಎಂತಲ್ರೋ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುವಾಗ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನೇಕೆ ಪರಿತೀಲನೆ ಮಾಡಲ್ಲ ? ಕೇವಲ ಒಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಹ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೊಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಶಕ್ತರಾದ ವರು ಕೇಳಿದರೆ, ಆರ್ತರಾದವರು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಂತೆ ತಾವು ಹೇಳುವುದು ನರಿತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಕ್ಸ್ಗ್ ಗ್ರಾಷಿಯಾ ಪೇಮೆಂನಂತೆ ಕೇಳಿದರೆ ಎಂದು ಆರ್ಥ ಬರುವಂತೆ ಇರುವ ಬಾವನೆಯನ್ನು ಈ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲದ್ದವರು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಲು ನಾಧ್ಯ ವಾಗದ ವಿಚಾರವಾಗಿರುತ್ತೆ. ? ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಂಬಳ ಅಥವಾ ಕೂಲಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಪಡೆಯುವವನು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಿಯೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ನನಗೆ ನಲ್ಲಬೇಕಾದ ಕೂಲಯನ್ನು ಬೇಡಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುದ್ದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲ ಬಹಳ ಗತಿಸಿ ಹೋದ ಮಾತು. ಇದು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನದು. ಹಿಂದು ಮುಂದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲರುವ ಯಾವ ಪ್ರಜೆಯಾಗಲೇ ಬೇಡಿ ಪಡೆಯುವುದು ಅಲ್ಲ. ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಿ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನು ಪ್ರಮ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆಶಯ. ಮತ್ತು ಹೀಗಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಅವರುಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ನರ್ಕಾರದವರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಅಂಶವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳಿಗೆ ಈ ಮನೂದೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು, ಇಷ್ಟನ್ನು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇಂತಹ ಚರ್ಚಾನ್ಫದವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನಲ್ಲಿಸಿರತಕ್ಕ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತುಲನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ಪಾಮಿ)

ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ವುಕೆಂಡು ಈ ಮನೂದೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನು ವುದನ್ನು ನೂಚಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಬಹುಶಃ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ವರಿಗೆ ಈ ತರಹದ ನೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನ ಒಂದು ಬಂದಿತು. ನುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನ ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದುದು ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಎಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲೇ ಮದರಾನಿನ ಹೆರಿಡೆಟರಿ ವಿಲೇಜ್ ಆಫೀನರ ಆಕ್ವಿನ ಮೊಕ್ಕದಮೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ರಾಜ್ಯನರಕಾರವು ಆ ಆಕ್ಟಿನ 16ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಅನುವಂಶಿಕ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುದ್ದೆ ಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿರುವವರ ಮಕ್ಕಳು, ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳುಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರಿಂದ ನಮಗೇ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ವಂಶ ಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದ ಹಕ್ಕು ಇದು, ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ತೆಗೆಯದೆ, ಇದು ನಮಗೇ ನಲ್ಲಬೇಕು ಪಡೆಯುವುದಗ್ಕ ಆ ಆವಕಾಶವಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಲ್ಲ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಅಲ್ಲ; ಇದು ಒಂದು ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲ, ಈ ಆಸ್ತ್ರಿಯನ್ನು ನೀವು ಅನುಭವಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಮಂಜನವಾಗಿರಬೇಕು. ಅಸ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದೇ ಉಂಬಳಿಯಾಗಿ ಪಡೆದಿರುವ ನನ್ನ ಜಮೀನನ್ನೆ ಶುಲ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಡುವುದು ಎಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ ?' ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವ ಇತರ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನು ವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನರಕಾರದವರು ಇಷ್ಟನ್ನೂ ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟು ಕರೆಯರೆ, ಅದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಟ್ಟಣ್ಣ ನವರು ಹೇಳುವಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ನಮಜ್ಞನವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಇವರು ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಾಗಲೇ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಾದಂಥ ಒಂದು ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದಾಗ ಅವರು ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಲ್ಲವೇ, ಶ್ರೀಮಾ೯ ಪುಟ್ಪಣ್ಣ ನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ 20 ರಷ್ಟು ಕೊಡು ವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಈ ಮುಸೂಹೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವಹಾಗೆ ಏಳರಷ್ಟು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆರೀತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ನದನ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಬಲ್ಲದು ಎಷ್ಟು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ವಿಶದೀಕರಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇನ್ನು ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯ ವನ್ನು ಈ ನಭೆಯ ಮುಂದೆ ಸೂಚಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮನೂದೆ ಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಾಗ ನರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಫೈನಾಷ್ಸಿಯುಲ್ ಮೆಮೊ ರ್ಯಾಂಡಂನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದಾರೆ. ಅದು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಗಮನದಲ್ಲದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ತಮೆಗೂ ಈ ನಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೈನಾಷ್ಸಿ ಯರ್ ಮೆಮೊರ್ಯಾಂಡಂನ್ನು ಉಲ್ಲೇಕಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ 7,200 ವಿರೇಜ್ ಅಕೌಂಜೆಟ್ಸ್ ಅಥವಾ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ನೇವುಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಎಂಟು ನಾವಿರ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲನವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈಗ ಒಟ್ಟು ಇದರಿಂದ 62,76,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ 52 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ **ುಚ**ರ್ನ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಒಟ್ಟು ಪತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಈ ಮನೂಡೆಯಲ್ಲ ಇನ್ನೊಂದುಕಡೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿ ದ್ದಾರೆ. "The amount of Compensation to be paid to the holders of Village officers consequent upon the abolition of this office comes to Rs. 214.33 lakhs." ಮೊದಲು ಬಲ್ಲನಲ್ಲ 2,14,33000 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯುಗಳು ಆಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. The amount likely to be recovered as Occupancy price for the regrant of resumed Inam or watan lands is 37.86 lakhs ಎಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಮಾನನ್ನು ಅವರವರಿಗೇ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಂದ ಪಡೆಯುತಕ್ಕ ಹಣ 37.86 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯುಗಳು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ.

Sri Kadidal Manjappa.—In view of the decision it gets reduced. Sri K. Puttaswamy.—But I don't want that to be reduced.

ಆನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಬಿಲ್ ನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಏಕೆ ಒಪ್ಪಬಾರದು ಎಂದು ಅದನ್ನೂ ನಹ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿದುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ. Addional revenue due to Government every year on the enfranchisement of these Inam and watan lands and levy of assessment would be 6.31 lakhs. ರ್ಇಕಂ 6.31 ಲಕ್ಷಗಳು ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕನಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯ ರೂಪ ವಾಗಿ ಜಮಿನುಗಳಮೇಲೆ ಆರು ಲಕ್ಷ 31 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಏಹಾನೆಯಿಂದ ಖರ್ಚಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅದು ಬೇರೆ ಮಾತು. ಸಂಬಳ ನಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೆಕರಿಂಗ್ ಇ೯ಕಂ. 6.31 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ**ರೆ** ಒಂದು ಕೋಟಿ 76 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ 37.86 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಕಳೆದರೆ ಆದಾಯ 1.76 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು. ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಇವತ್ತಿನ ದಿವನದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಿಹಾರ ವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಸುಮಾರು 80 ಸಾವಿರ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈಗ ಇರತಕ್ಕವರು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು 89,501 ಜನಗಳು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ಟಾಮಿ.—ನೀವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ಒಂದು ಕೋಟಿ 76 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯು ಗಳು. ನಿಮ್ಮ ಬಲ್ಲನಲ್ಲಿರುವುದು ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಸ್ಟಲ್ಪ ಲೆಖ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಆಗಬಹುದು. ಈ ನಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪರಿಹಾರರೂಪವಾಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ಅಷ್ಟೇನೂ ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ನಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಕೂಡ ತ್ಯಪ್ತಿಪಡಿಸಿ ದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟಾಗಿ ನೋಯಿಸಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ನುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ಶೀರ್ಮನವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದು ಔದಾರ್ಯವೇ ಎಂದು ನನಗ್ನು ಸುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಪಟ್ಟೆಲರು ಅಷ್ಟು ಏನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಲ್ಲ. ಶ್ಯಾನು ಬೋಗರ ಆಫೀಸಿ ಅಭ್ಯತಿಕರು ಗುಮಾನ್ತರಾಗಿಯೇ ಕೆಲನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಬೊಂದಾಯಿನೊಳಗೆ ಬಹಳಮಂದಿ ಈ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಬರಾವರ್ನನ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇ

(ತ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ಪಾಮಿ)

ಆದರೆ ಅನೇಕರು ಸುಮಾರು 10-15-20-30 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಗುರ್ಮ್ಸ್ವರಾಗಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಗುಮಾನ್ತ ಪಟ್ಟ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿರು ಪುದಾಗಿದೆ. ಬರಾವರ್ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಬಹುದೂರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭವೂ ಉಂಟು. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಗುಮಾನ್ತರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೂ ಪರಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಳೆಯ ಔದಾರ್ಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿನುತ್ತೇನೆ.

Sri Kadidal Manjappa.—I beg to move; "That that the allocation of time order may be varied in relation to the Mysore Hereditary Village Officers Abolition Bill, 1959, and that the time allotted may be extended by a further period of five hours."

Sri U. M. MADAPPA.—The Minister has not explained the reasons for requesting this extension.

Sri Kadidal Manjappa.—This is an important measure. I do not want to hustle it through. I find from the atmosphere in the House that many Hon'ble Members are eager to participate in the discussion and express their views. Sri Puttaswamy and Puttanna have spoken and made some suggestions. Others too may have suggestions. Therefore I think there is reason to extend the time by atleast five Houes.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Motion moved ;

"That the allocation of time order may be varied in relation to the Mysore Hereditary Village Offices Abolition Bill, 1958, and the time allotted extended by a further period of fiive hours."

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ.—ಈ ಮನೂಹೆಯ ಚರ್ಚೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಎಷ್ಟು ಕಾಲಾವ ಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಈ ನಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಒಂದು ದಿವನ ನಾಲದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಈ ನಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಪೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಹೇಳಿದರು. ಅದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಪೋಸ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾ ದರೆ ಒಂದೇ ಘಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಪಾನ್ಮವಾಡಿ. ಎಲ್ಲೋ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡೋಣ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪುನಃ ಐದು ಗಂಟೆ ಕಾರಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಪೆ ಪೇರ್ಪ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈಗ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಯಾವುದು ಅವರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಗಾಳಿ ಯಾವ ಕಡೆ ಬೀನುತ್ತದೋ ಆ ಕಡೆ ಹೋಗೋಣವೆಂದಿರಬಹುದು. ಚುನಾವಣೆಯ ಸ್ಟೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಐದು ಗಂಟೆಕಾಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಐದು ಗಂಟೆಕಾಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ದಯವಿಟ್ಟು ನಾಳೆಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಘಂಟೆಯಲ್ಲ ಮುಗಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಮನೂದೆಯನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕಂಪೆ ಪನ್ನಿಷ ಕ

18TH APRIL 1961 2641

ಕೊಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ವರ್ಷ ಗಳಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇರುವಾಗ, ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಐದು ಘಂಟೆ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಅವರ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಮ್ಮತ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರದಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ಒಂದು ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಅಂತ್ಯ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಪಾನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕಾಜಲ್ಲರ್ಗಿ (ಸಂಪರ್ಗಾ I).—ಶ್ರೀ ರಾಮಪ್ಪನವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವೇಳೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಐದುಭಾಗಗಳು ಸೇರಿ ಈ ರಾಜ್ಯವಾಗಿರುವುರಿಂದ, ಅನೇಕ ಕಾಯಿದೆ ಗಳ ಅಡಚಣೆಗಳಿವೆ. ಮುಂಬೈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ವಿವಿಧ ಕಾಯಿದೆಗಳಿಂದ ಏನು ಅಡಚನೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆಯೋ ಆವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ 'ಜನಗಳಿಗೆ ತ್ರಾಸ್ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಲು ಕೂಲಂಕಶವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕೆ ವಿನಾ, ವಿನಾಕಾರಣ ಹೇಳಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವೇಳೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಟ್ರೆಂಜ್ ಅಟಟ್ಯುಡ್ ಅಡಾಸ್ವ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲೇ ಚೈಮನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಬಟ್ಟು ಈಗ 5 ಘಂಟೆ ಟೈಮು ಬೇಂಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನು, ಪ್ರಯೋಜನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಿಂದೆ ಆದದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನಃ ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿ ಪ್ರಾಯ ಹೇಳಿ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.— ಈ ಬಿಲ್ಲಗೆ ನಿನ್ನೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮರು ಘಂಟೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡು ವಾಗ, ಸ್ಪಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕಾದರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾಗ ನಚಿವರು ಏಕೆ ಐದು ಘಂಟೆ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಅವರನ್ನು ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಪರಿ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದರೇ ಪಾರ್ಚಿಯ ಅನುಮತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿವೇ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಜಾಸ್ತಿ ಟೈಮ್ ಬೇಕೆ ಬೇಡವೆ ಹೇಳಿ.

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.— ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಿನಿಸ್ವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಹುಳದಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಶಕ ಕೊಡ ಬೇಂಕೆಂದು ಹೇಳುವ ರೆಗ್ ಪುಲ್ಲರ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕಾನ್ ಶನ್ಸ್ ಕೀಪ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇ, ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಕಾಂಪೇನ್ಸೇಶಕ ಕೊಡಲೇ ಎಂಬ ಫಜೀತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಪೆನ್ಸೆಶನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಮೆಂಡ್ ನೆಂಟ್ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಸುಧೀರ್ಘವಾಗಿ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ 100 ರೂಪಾಯು ಎಕ್ಸ್-ಗ್ರೇಸಿಯಾ ಪೇವೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. 1962ನೆಯ ಮಾರ್ಚಿಯನ್ನು ದೃಷಿಯಲ್ಲ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಏನೇನೋ ತುಪಾಕಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ತಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಹಿತ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ದೃಶ್ಚಿಯಲ್ಲಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳಬಾರದು.

Sri Kadidal Manjappa.—In the Original Bill, that idea had been placed before the House. Compensation had been provided.

Sri R. M. Patil.—On point of order Sir. Sir, the question now is the consideration or the discussion of this Bill generally. The further question is extending the time. So far the Opposition had not asked for any curtailment of time. This is the first time that I have heard that the Hon'ble Members on the Opposition are eager to finish

(Sri R. M. PATIL)

the discusion. It is really very strange. Either they want to accuse Party in Power and the Treasury Bench in one way, that is, there is no decision in the Party so far as compensation is concerned. That accusation is baseless, because it is on two points. One is, there is no question so far as the Congress Party is concerned about compensation which has been already provided, in the shape of ex-gratia payment. Secondly, the decision is taken in the party...

Sri B. L. Narayanaswamy.—Is it a point of order Sir?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It is not a point of order. The Hon'ble Member Sri Muckannappa yielded and he is speaking.

Sri C. J. Muckannappa.—I thought it was a point of order. Therefore, I yielded.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—He is speaking on the allocation of time.

Sri R. M. Patil.—I only wanted to say that the time of the House may not be wasted by raising irrelevent points.

Mr. Deputy Speaker.—I cannot allow any more discussion on this point.

The question is:

"That the time allotted to this Bill viz., the Mysore Hereditary Village Officers Abolition Bill be extended by a further period of 5 hours."

The motion was adopted.

5-00 р.м.

† ಸರ್ದಾರ್ ಡಾ. ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್ (ಬಿಜಾಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ: ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ತ ಗಾಡ್ರ ಅಂದರೆ ಹಳೇಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲೇನು ಪಟೇಲ ರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ಉತ್ತರಕರ್ಣಾಟಕ ಭಾಗದಲ್ಲ ಗಾದು ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಇಂಥ ಗೌಡ್ರನ್ನು ಅಥವಾ ಪಟೇಲರನ್ನು ಅವರ ಹುದ್ದೆಗಳಿಂದ ತೆಗೆಯ ಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಇದನ್ನು ನಾನು ಮಾತ್ರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರು ಯಾವ ಇತಿಹಾಸವನ್ನೇ ತೆಗೆದುನೋಡಿದರು ಈ ಗಾಡ್ರು, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಅಥವಾ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಎನ್ನತಕ್ಕವರು ಈ ಹಿಂದೆ ಯಾನ್ಯಾರು ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳಿದ್ದಾರೋ ಅಂದರೆ ಮೊಗಲಾ ಯರ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಅಥವಾ ಹಿಂದಿದ್ದ ಬೈಟಿಷರ ಕಾಲವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ, ಈ ಎಲ್ಲರ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಳೆಯ-ಉತ್ತಮನೇವೆಯನ್ನು ನಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಗೌಡ್ರನ್ನೂ, ಕುಲಕರ್ಣಿಗಳನ್ನೂ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲಸದಿಂದ ಅಂದರೆ ಅವರ ನಾಕರಿಯಿಂದ **ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವೃಸನಪಡತಕ್ಕ** ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬೇರೆರೀತಿಯಲ್ಲಿರ ಬಹುದು ಈ ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ಈ ಗಾದ್ಪುಗಳು ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಂಥ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರು ತ್ತಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನಾನೀಗ ಹೆಚ್ಚುಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ

ಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈಗ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಟಪ್ಪೂ, ನರಗುಂದದಬಾಬಾ, ಕಿತ್ತೂರು ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ಝಾನ್ಸಿರಾಣಿ–ಇವರುಗಳು ನಮ್ಮದೇಶವನ್ನು ಅಕ್ರಮಣ ಮಾಡಲು ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದಾಗ ಈ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕೈಲ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು, ರಾಟಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಶೂರತ್ಪ-ಧೀರತ್ಭಗಳಿಂದಲೂ ವೀರಾವೇಶವಿಂದಲೂ ಹೋರಾಡಿ ರಕ್ತವನ್ನು ಸುರಿಸಿ ದೇಶದ ಸ್ಪಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಾವಾಡಿದಂಥ ಮನೆತನ ಗಳಿಂದ ಬಂದಂಥವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಗೌಡರುಗಳು ಈ ದಿವನ ಇಂಥ ಗೌಡ್ರುಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಇವರನಂಖೈ ನುಮಾರು 40 ಸಾವಿರವಿರಬಹುದು, ಇಂಥವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಹಾಗದಲ್ಲಿ ಜೇರೆ ಯಾರನ್ನೋ ಬಾಡಿಗೆ ಗಾಡ್ರುಗಳನ್ನು ತಂದು ಇಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಈ ಬಾಡಿಗೆ ಗಾಡ್ಪುಗಳಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ನಿಜವಾದ ಸಾಚಾ ಗೌಡ್ಪುಗಳ ಮುಖ್ಯದಲ್ಲ ದೇಶಾಭಿಮಾನದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇವರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸ ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನೀಗ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಈ ಗೌಡ್ತುಗಳು ತಲೆ-ತಲಾಂತರದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಭಿಮಾನ ಪೂರ್ವಕದಿಂದ ಒಳೆಯ ನೇವೆ ಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಹರ್ಣಿ ಜನರಿಗೆ ನಾನಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ಗೌಡ್ಪುಗಳು ಸಹಾಯವನ್ನಿತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲಸಿನವರಿಗೆ ಕೂಡ ಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ ವಾಗದಂಥ ಕಳ್ಳರುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಟ್ಟು ಅಬಗ್ಗೆ ಈ ಗೌಡ್ರುಗಳು ಒಂದು ಒಳ್ಳೇಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಗೌಡ್ರುಗಳನ್ನೀದಿವನ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಅವರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯಾರೋ ಬಾಡಿಗೆ ಗೌಡ್ಪುನ್ನು ತಂದಿಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರುವುದು ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ-ಯಾರಾ ದರೂ ಮನೇಲ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಅಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಜನರನ್ನು ತಂದು ಬಾಡಿಗ್ಗೆ, ಅವರಿಗೆ ದುಡ್ಡುಕೊಡುತ್ತವೆ. ನೀವು ಅಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವರೀತಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ಈ ಸಂದರ್ಭ! ನಾನು ವಿಧಿಯಲ್ಲದೆ ಈ ಒಂದು ಉದಾಹರಣಿಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಬಂತು. ಅಂತೂಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತರಬೇಕೆಂದಿರುವ ಆ ಬಾಡಿಗೆ ಗಾಡ್ರಬಗ್ಗೆ ನಾನೀಗ ಇಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕೆಂದುಕಾಣುತ್ತೆ. ಈ ದಿವನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಮ್ಮೇರೆ ಈ 40ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಗೌಡ್ರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಮುಂದೆ ಇವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಜೀವನಸಾಗಿಸಬೇಕು? ಆದರೆ ಈಗತಾನೆ ಮಾತನಾಡಿದ **ಶ್ರೀ** ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್<mark>ಪಾಮಿ</mark> ಯವರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏಳುಪಟ್ಟ ಪೋಟಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಎಂಟುಪಟ್ಟ ಕೊಡಿ ಎಂತಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯುತನಕ ದೇಶಕ್ಕೆ —ನಮ್ಮನಾಡಿಗೆ ಅವರು ಸಲ್ಲಿಸಿರತಕ್ಕ ಸೇವೆಗೆ ಹಣಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಖಜಾನೇಲ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ ಎಂತ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರು? ಇಗಕ್ಕೆಲ್ಲ ಹಣ ಎಲ್ಲಿಂದಬಂತು? ಈ ಗೌಡ್ರು–ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳು ತಾವಾಗೇ ವುುಂದೆ ಬಂದು ಒಂದುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಕೇ**ಳ** ಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೆ ಆಗ ಈ ನೂರುರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯುತನಕ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ, ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ದೇ<mark>ಶದ</mark> ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಸತ್ತದ್ದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹುಟ್ಟಿದ್ದತನಕ ಲೆಕ್ಕ-ಪತ್ರಗಳನ್ನಿಟು, ದೇಶಾಭಿ ಮಾನದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪೊಗದಿಯನ್ನು ಮನೂಲ್ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಈ ದಿವನ ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವ ಔದಾರ್ಯ ಇದೇನೇನು? ಅದರಲ್ಲೂ ''ಅವರು ಬಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದೂ ಇಲ್ಲವಂತೆ'' ಆದರೆ ಈ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನ ಗೌಡ್ರವಿಷಯವೇನೋ ನನಗೆ ಅಷ್ಟುಮಾಹಿತಿಯಿಲ್ಲ, ಅದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದ**್ಲ** ರತಕ್ಕ ಗಾಡ್ರುಗಳು ರಕ್ತಸುರಿನಿ, ವೀರಾವೇಶದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ, **ಮ**ಡಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.— ಕಮ್ಮ ಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕವರೂ ಸಹ ವೀರಾಧಿವೀರರೇ.

ಶ್ರೀ ನಿ. ಜೆ. ವುುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳಿದರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಪಂಡರೆಂದು ಹೇಳುತ್ರೀರಾ ?

ಡಾ. ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲ ಗೌಡ್ರು ಎಂದರೆ ಅವರು ಅಂಥ ಶೂರರಿರಲೇ ಬೇಕು ಎಂತ. ಇಲ್ಲಿಯವರೂ ಸಹ ಅಂಥ ಶೂರರಿರಲೇಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹೈದರ್–ಟಿಪ್ಪು ರಾಜ್ಯವಾಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ 40 ಸಾವಿರ ಜನ ಗಾಡ್ರು ಈ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರು ಬೇರೇನು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಜನರು **ನಾಕರಿಗೆ** ಅಲೆದಾಡಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಈ 40 ಸಾವಿರವೂ ಹಾಗೇ ಅಲೇದಾಡುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೇನು? ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆಹೋಗಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇಂಥವರಿಗೆ 100 ರೂ. ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿ ತುಂಬಾ ವ್ಯಸನ ಕರವಾದ ವಿಷಯ. ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ಗಾಡ್ರುಗಳು ಅವರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿ ್ದ ಪೋಟಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 40 ರೂ. ಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು 70 ರೂ. ಗಳವರೆಗಿದ್ದರೂ ಇವರು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ—ಮಾಮ್ಲೆದಾರರ ಕಾರ್ಕೂನರುಗಳಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ 15–20 ರೂ. ಗಳನ್ನು ಅವರ ಶಿಶ್ರೂಷೆಗಾಗಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥವರಿಗೆ ಈ ದಿನಸ ಕೇಳಿದ್ರೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಮಾತ್ರ ಖಂಡಿತ ಒಪ್ಪಲಾರೆ. ಹಾಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಗಾಡ್ರು ಈ 100 ರೂ. ಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿಹಾಕುವುದು ನನ್ನಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಈ ರೀತಿ 100 ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳುವುದು ನಾಚಿಗ್ಗೇಡು ಖಂಡಿತ ಕೇಳಬೇಡಿ ಎಂತ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಗಾಡ್ರುಗಳಿದ್ದಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ಶಿಸ್ತು-ಸಂಘಟನೆಗಳು ಹೇಗಿದ್ದವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೀಗ ಎಷ್ಟುಹೇಳಿದರೂ ನಮ್ಮ ಮಾತುಗಳು ಸರ್ಕಾರದವರ ನದ್ರಿಗೆ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷರಿದ್ದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಾತಂನ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಭಯಂಕರ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಹೂಡಿದ್ದಾಗ 1947ನೇ ಮುೂಮೆಂಟನಲ್ಲ ನಾನೂ ನಹ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ದುಡಿದವನಿದ್ದೇನೆ, ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಪೋಲೀಸರ ಕೈಗೆ ನಿಕ್ಕಿಬೀಳದಂತೆ ಒಬ್ಬಗಾಡ್ರು ನನ್ನನ್ನೂ ತಿಂಗಳಾ**ನುಗಟ್ಟರೆ** ಹೇ**ಗೆ** ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ತೀರದಾಗಿದೆ. ಅವರು ಎಂಥ ಸೇವೆಯನ್ನು ಈ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ! ಅವರ ತ್ಯಾಗವೆಷ್ಟು ? ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ದಿವನ ಮರ್ಯಾದೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ಹಣವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದೇ ವಂಶ ಪಾರಂಪರ್ಯ ಬಂದ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರುಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗಾಡ್ರುಗಳಿಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವ್ಯಪನಪಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾ**ರ**. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಇದ**ನ್ನು** ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೈ ಕಟ್ಟುವಂತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ 150 ತರೆ 300 ಕ್ಕೆ ಗಳಿವೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೈ ಎತ್ತಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಈ ಮಸೂಡೆಯನ್ನು ನರ್ಕಾರದವರು ಪಾನ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ಅವರಿಗಿದ್ದೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಎಂಥ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಗಮನಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. 1947 ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಮತ್ತು ಈಗ ಹಾಲ ಸರ್ಕಾಗ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ಗೌಡ್ನು ಗಳು ಕುಲಕರ್ಣಿಗಳು ಮಹಾಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರನೀಡಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಗೌಡ್ರುಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲೂ ನಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊಡ್ಡಮನನ್ನು ಮಾಡಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಹೇಳಿರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಅವರ ಒಳೆಯದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಗೌಡ್ರುಗಳನ್ನು ಕೆಲನದಿಂದ ತೆಗೆಯಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲ

ಯತನಕ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಒಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಗೌಡ್ರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಮುಂದೆ ದೇಶದಲ್ಲ ಅರಾಜಕತೆ ತಲೆದೊರುತ್ತೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವ ಬಾಡಿಗೆ ಗೌಡ್ರುಗೆ ಜನರು ಅಂಜುವ ಕಾಲ ಹೋಯಿತು. ಆ ಕಾಲವಿನ್ನಿಲ್ಲ. ಬಾಡಿಗೆ ಗೌಡರಿಗೆ ಜನರು ಅಂಜುವ ಕಾಲ ಹೋಯಿತು. ಆ ಕಾಲವಿನ್ನಿಲ್ಲ. ಬಾಡಿಗೆ ಗೌಡರಿಗೆ ದೇಶವನ್ನು ಅಷ್ಟುವಿತರಣಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ—ಆದುದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಕಥೆ ಕಂಡ ಹಾಗೇ ಇದೇ–ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅರಾಜಕತೆ! ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯ ಸುಗಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಇಷ್ಟು ವ್ಯಥೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದರೂ ಈ ಮನೂದೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಚೂರೋದೇ ಇರುತ್ತದೆ! ಏನೇ ಆಗಲಿ ನಾನು ಮಾತ್ರ ಈ ಗೌಡ್ರನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಒತ್ತುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗಲೇ ಬಹಳ ತೆಳಗಿದ್ದಾರೆ–ಮುಂದೆ ಇದರ ಒಂದು ಯೋಚನೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅಂಟಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರ ತಲೆ ತೀರಾ ಆರೋಚನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ಆವರಿನ್ನೂ ತೆಳ್ಳಗಾಗುತ್ತಾರಲ್ಲ.

Sri M. C. NARASIMHAN.—After we pass a law, we can still say that the law is not correct; but We have got to incorporate it in the sense in which it is enacted and the point of order raised and the reflection that is sought to be imposed on the debate does not arise.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ವ್ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ಬಂದಿರುವ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ತಾವು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುದ್ದೆ ಇರಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನು ವುದು ಈಗ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್.—ಸ್ಟಾಮಿ, ನಾನು ಭಾಷಣವನ್ನೇ ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ಕಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿ ಗಳು ನನಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಖಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

†Sri H. V. Koujalgi.—Mr. Speaker, Sir, of course, the broad principles of this Bill have been accepted on all sides and in these days nobody says that these vested interests should remain. The sooner the vested interests are abolished, the better it is. The main question so far as this Bill is concerned is, whether any reasonable compensation should be given to these officers or not. According to the Select Committee Report and according to the ruling based on the Supreme Court decision. they have opined that they are not entitled to any compensation, but at the most Government can give them some amount by way of relief or ex-gratia amount. Now this question is dependent upon the property of the land held by the owners So far as the Bombay area is concerned, of course I do not now what is the exact law in the old Mysore area-but so far as the Bombay area is concerned, the question is quite different. For example, the land held by what is called sannadhi, whether the land can be treated as his own land or whether the land be longs to the Government, that is also a point to be considered. So far as the question of the abolition of the service is concerned, that is a different matter. but here the question is, you resume the land and you re-grant it under certain conditions; that is, on paying him certain amount by way of levy or occupancy price. But I think if we take the recent decisions of our High Court and also of the High Court of Bombay, they have said that the lands held by sethsannadis are Government lands. They say

(Sri H. V. KOUJALGI)

that only some restrictions are imposed. I will quote the recent decision which has been reported on 10th July 1960 in Mysore Law Journal on page 346. Yellappa Vs. Fakirappa. In this case the ruling of the Bombay High Court is also quoted. They say:

"Watan lands cannot be said to be Government lands, nor could it be said that the same was leased by Government to the Watandar. It is true that under certain circumstances Government have power to resume the land in question, but it does not make the Government the owner of those lands."

This remark has been passed in respect of the sethsannadhi lands in the Bombay area. The Bombay ruling is that the right that the Watandar had in the Watan land is not that of the lessee, that he is the owner. That is what they said. If that is the case, the question is how we can resume and whether we can resume and whether we can ask him to pay compensation or the occupancy price. That question will arise is in regard to the lands of the Sannadhis who are holding office. second category of lands are what are called Seth Sannadhi lands. 1910 in the Bombay area the then Government said that so Sannadhis were not required; the lands were allowed to be enjoyed by them but they levied full assessment, but in the record of rights these lands were described as Watan lands. I am speaking of the seth sannad lands or the lands under attachment. The full assessment is levied and he is treated as the owner. Till now the High Courts have held that the occupant of that land is the owner of sethsannad land or the land under attachment, it can be sold, but unfortunately the Bombay Government did not accept that view and that point was never settled. But when the land has been fully assessed and he has been treated by the High Court as the owner of the land, where is the question of levving the occupancy price?

Sri Kadidal Manjappa.—May I know whether they did not collect the occpancy price from both the Kulkarnis and the inferior village servants in accordance with the Watan Abolition Act or the Bombay Inferior Village Watans Act of 1958?

Sri P. G. Sidhanthi.—That Act had many legal difficulties and so under the First Amendment of the Constitution under Schedule No. IX that Act has been legalised. That also should be taken into account because the Paragana and Kulkarni Abolition Act has been legalised under the first Amendment of the Constitution under Schedule IX and under 31(b).

Sri H. V. Koujalgi.—The Honourable Minister very well knows that in Bombay area there are many personal inam villages. In personal inam villages there were Sannadhis and they were not paying any assessment; they were paying only a small amount called 'judi'. After the abolition of that Act, those lands are now fully assessed; they were not required to pay any occupancy price but only the full assessment.

Sri C. J. Muckannappa.—You read out two Judgments. May I know on which Judgment you relied upon?

Sri H. V. Koujalgi.-On both.

(Mr. SPEAKER in the Chair)

In this judgment, the decision of the Mysore High Court is also there and they have also relied upon the Bombay High Court ruling. Our present Chief Justice has relied upon the Bombay High Court ruling that they are holders and they do not belong to the Government. If they do not belong to the Government, the question of collecting the occupancy right amount arises. When the Personal Inams Act came in to force, the occupants were asked to to pay only the amount equal to the assessment. By the introduction of this Act, they have to pay more. So, this would be creating some sort of discrimination.

- †Sri R. M. Patil (Navalgund).—The Supreme Court ruling is more recent than that of our High Court. The writ petition was disposed of in 1959 and we do not know whether Their Lordships of the Mysore High Court have considered this aspect. When once the office goes, all the accompaniments attached to the office will also go. This is the principle enunciated in the Supreme Court's judgment. The land was attached to the office and when the office goes away, whether the ownership continues is the point.
- Sri H. V. Koujalgi.—There are two things Sir. There are sannidhi lands where he is bound to serve as sannidhi but there are japti sannidhi where full assessment is levied. In the records they are shown as yatan lands and Government treats it as vatan lands and according to the High Court, they are lands owned by the occupant. So, no provision is made so far as such lands are concerned if this view of the High Court is accepted, the question of recovering the occupancy price may not arise at all. There are patelki lands which have been fully assessed and they are not encumbered with any service. What about those lands? In short, the joint Select Committee has not taken into consideration all these points and no provision has been made for such things.
- Sri Kadidal Manjappa.—Sir, I would like to refer the Hon'ble Member to the definition of emoluments.
- Sri H. V. Koujalgi.—Sir, this is all law point and it is more a question of law and to be discussed very calmly.
- Sri B. G. Khot.—I would refer to one point. Even if the services are no more wanted, still the lands are not resumed. The holders are supposed to be the owners of the land and no occupancy price is claimed.
- Sri H. V. KOUJALGI.—That was the policy of the Bombay Government. They never resumed the land. So, this question will have to be

(Sri H. V. Koujalgi)

gone into and necessary provision will have to be incorporated. Especially in the case of the japti sannidhi lands, if the Government accepts the view that they are the owners of the land, they need not pay any occupancy price to Government. I think the Hon'ble Minister conceded this point while replying.

Sri Kadidal Manjappa.—No, I did not accept.

Sri H. V. Koujalgi.—It was my impression that you said so.

Sri Kadidal Manjappa.—If the land is assessed to be a vatan land and if it is assessed to be an emolument as defined in the Bill, then such lands will not come within the purview of the Bill.

Sri B. G. Khot.—Whether the occupancy price can be claimed on that or not is the question.

Sri H, V. Koujalgi.—That aspect of the question has not been discussed in this Bill; that is my grievance. It is rather vague and it leads to doubtful interpretation and unnecessarily the parties will have to seek the aid of the court. That point will have to be made clear.

As regards compensation, Sir, I am of view that considering the long and good service that they have rendered, whether they are legally entitled or not, there is a moral duty on the part of the Government to compensate them in a proper manner. As envisaged in the original Bill, reasonable amount of compensation should be paid to these village offices. It need not be by way of lumpsum but it should depend on some principle. In Bombay area they were getting every year some remuneration by way of potagi and it depended upon the quantum of work they used to do.

5-30 Р.М.

This compensation should be fixed in proporation to the work that they were rendering to Government, either Two or Six or Seven times the potgi that was received by him every year. Otherwise to pay a lumpsum to each person would be creating discrimination and would not be proper.

Sri M. C. NARASIMHAN.—What is the exact amount that you would suggest?

Sri H. V. Koujalgi.—In my opinion it should be Seven to Ten times the remuneration that they were getting every year. If it was Rs. 100 he should get atleast Rs. 700 or Rs. 1000—roughly as it was provided in the original bill.

Regarding partioning lands, the lands could be partitioned among the brothers. The land could be alienated among themselves. Alienation was forbidden only to strangers but for partitioning or for alienating you ask them to pay 20 times the occupancy price. I submit that this is to much and should be reduced.

18TH APRIL 1961 2649

With these remarks I commend the report of the Select Committee and reguest the Government to clarify certain doubts.

ತ್ರಿ(ಎಂ. ರಾಮತ್ತು.—ಈಗ ಐದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಸರ್ಕಾರದವರು ಟೈಂ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳಜನ ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ ಇವತ್ತೂ ಏತಕ್ಕೊ (ಸ್ಕರ ಐದೂವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಅಡ್ಡರ್ನ್ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಭಿನ್ನಾಭಿ ಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಮೂರುನಾಲ್ಕು ಜನರು ಮಾತನಾಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಏತಕ್ಕೋ ಸ್ಕರ ಇದನ್ನು ಅನ್ನನ್ನೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನಾಳೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡಲ.

ಶ್ರೀ ಬ. ರಾಡೆಯು, ...ನಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯೊಳಗೆ ಎರೋಧಪತ್ವದ ಸದಸ್ಯರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆವರು ಏನೂ ಡಿಸೆಂಡಿಂಗ್ ನೋಟ್ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಡಿನೆಂಟಿಂಗ್ ನೋಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ! ಇನ್ನು ಅಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಇನ್ನೂ ಡಿನೆಂಟಿಂಗ್ ನೋಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ.
ಈಗ ಮಾತನಾಡಿದವರ ಹೈಕಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲ ಕೆಲವರು ನಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲ ಭನ್ನಾಭಿ ಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲ ಅನೇಕ ನವನ್ಯರು ತಂತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿನ ಬೇಕೆಂದು ಇನ್ನು ಐದು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಈ ಮನೂದೆಯಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿನಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಲ ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲ ನಾನು ವಿಜ್ನಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಹಾಯಿಂಟ್ ನರೆಕ್ಡ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೂ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯವರೂ ನಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಅಗುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಪಕ್ಷದವರೂ ನಹ ಕೆಲವಾರು ಅಂಶಗಳ ಮೇರೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿರಬಹುದು. ನೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲ ಬಂದಂಥ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ತ್ನಿರ್ಮಾನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕೆಲವಾರು ಅಂಶಗಳ ಮೇರೆ ಇಲ್ಲೂ ಭಿನ್ನಾಭಪ್ರಾಯ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಐದೂವರೆ ಘಂಟೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ?

ಒಬ್ಬ ನದನ್ಯರು.—ನೀವು ಒಪ್ಪಿದರೆ ನಾಕು. ನಾವ ಒಪ್ಪುವದೇನಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ನೀವು ವಯೋವ್ಯದ್ದರು, ಜ್ಞಾನವೃದ್ದರು ಆಗಿದ್ದೀರಿ.

Sri H. S. RUDRAPPA.—If we adourn now it would be only because the Opposion asked for it. The Government has nothing to say on this. We want the debate to continue.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಈಗ ಪ್ರೊಪೋಸರ್ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತು ಐದೂವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಹೇಳೋಣ.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—This Bill has come from the Select Committee. Why not put the bill to vote.

Sri Kadidal Manjappa.—It is not as though we have concluded the discussion for want of speakers. There are many persons who are eager to speak.

Sri C. M. ARUMUCHAM.—I am afraid the bill will not be taken up at all. They will try to drag it tomorrow.

Sri Kadidal Manjappa.—If the desire of the house is that we adjourn now, I have no objection. But the Chair had called upon Sri Linge Gowda.

Mr. SPEAKER. - Sri Linge Gowda will speak.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗೇಗಾಡ (ಕನಕಪುರ).— ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮನೂಹೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಕಡೆ ನುತ್ತು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರೂ ಒಂದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬೇರೆಬೇರೆ ವಿಧದಲ್ಲ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಪಿನಹ ಆವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪರಿಹಾರ ವಿಷಯದಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರ್ತು ಬಾಕಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲ ಆಗಲೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇರ್ಪ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಜಾಯಂಟ್ ನೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯುವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾಕ ಪುಟ್ಟಸ್ಟಾಮಿಯುವರು ಈ ಮನೂದೆ ಯಾವ ಫ್ರಾರಂನಲ್ಲ ಮೊದಲು ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂನ್ ಆಯಿತು, ಅದರಲ್ಲರುವ ಹಾಗೆ ಗ್ರಾಮ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವರು ಸರಿಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಜಾಯಂಟ್ ನೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯೊಳಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದಲ್ಲ. ಈ ಮನೂವೆ ಮೊದಲೇ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲ ಬಂದಿದ್ದಕ್ಕೂ, ಪಾಯಿಂಟ್ ನೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯುವರು ಕೊಟ್ಟ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯೆ ಸುಪ್ರಿಂಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಮಾನ ಬಂದವೇಲೆ ಆಗುವ ಒದಲಾವಣಿಗೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವ್ಯಾಲಡ್ ರೀಜನ್ಸನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು.

ನಮಗಾದರೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಹಾರ ಏಳರಷೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಸ್ರಾಯ ಈ ಸಭೆಯವರಿಗಿದ್ದರೆ ಅದು 15-20ರಷ್ಟಾದರೂ ಇರಲ. ಏಳಕ್ಕೆ ಕಡಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಸ್ತಾಯ ಇರಲ್ಲ. ಈಗ 10ರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಅಭಿಸ್ರಾಯ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಂದು ಪ್ರಿಕ್ ನಿಪಲ್ಲನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾನು ಹೊಗರು ಗಳೂ ಮತ್ತಿತರ ಗ್ರಾಮ ಸೇವಕರು ಮಾಡಿರುವ ಸೇವೆ ಮಹತ್ತರವಾದುದು. ಶಾನುಹೋಗರುಗಳು ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಭಂಧಪಟ್ಟ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಟೀಲರುಗಳು ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೆಂರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿ, ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ನಂಬಿಕೆ ಉಳಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಮಹಾರಾಜರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಜನಗಳ ನಂಬಿಕೆ ಉಳಿನಿಕೊಂಡವರೂ ಇದ್ದರು; ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟವರೂ ಇದ್ದರು, ಉಪಕಾರ ಇದ್ದರು. ಕಾ೯ಸ್ವಿಟ್ಯೂಷ೯ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜವುಹಾರಾಜರುಗಳನ್ನು ಮುಂಗುವರಿನಲು **ಆವ**ಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲರನ್ನು ತೆಗೆದಿಸ್ಕಾರೆ. ಹಸ್ತುವಾರಿಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಬೆಂಡವೆಂದು ಈ ಗ್ರಾಮ ಸೌಕರುರಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಒಮ್ಮ ತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀ. ನಾಗೂರ್ ರವರು, ಮಾತ್ರ ಅದು ಅವರು ಸೃತ್ಯತ್ರ ಪಾರ್ಟಗೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ, ಪಟೀಲ್ ಶಾನುಭೊಗರನ್ನು ತೆಗೆಯಬಾರದೇದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ವತ್ರ ಇವರನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆಯೇ ವಿನಾ ಪಟೀರ್ ಶಾನುಭೋಗರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ೂಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ವಿರೋಧ

ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಸಕಾರಕ್ಕೆ ಏನು ಕಷ್ಟ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಜಾಯಂಟ್ ಸೆಲಕ್ಕ್ ಕಮಿಟಿ ಏನುತೀರ್ಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿತೋ ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾದಂಥ ಸನ್ನಿವೇಷ ಬಂದಿತ್ದಾ ಎನ್ನುವುದು ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಸ್ರಾಯವಿದ್ದರೆ ಒಂದುತೀರ್ಮನಕ್ಕೆ ಒಗಟ್ಟಿನಲ್ಲ ಬೇಗ ಬರಬಹುದು. ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದರಿಂದ 1½ಕೋಟಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಬಹುದು, ಅಥವಾ 3ಕೋಟಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗ ಬಹುದು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮನ ಮಾಡಿದವೆನೇರೆ ಹೇಗಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದು. ಸಾಲಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಸಾಲಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆದರಬೇಕಾಗಲ್ಲ. ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ನೀವು ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ರುಡ್ಡೆಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಮಾರ್ಯಾದೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳ ಅವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸು ಪಾಗ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾಹಾರಾಜರುಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕೊಟ್ಟುಕಳುಹಿಸಿದರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇವರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟು ಸಂತೋಪವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿ. ನೀವು 100 ರೂಪಾಯು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಲ್ಲು ಹಾಸಾದವೇರೆ ಇದು ಯಾವ ದಿವಸದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಇವರನ್ನು ಯಾವಾಗ ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತೀರ ಡಿಸ್ಟ್ಫಿಕ್ಟ್ ವಾರು, ಪ್ರೊಪಿಬಿಶ್ನಿನ ಹಾಗೆ, ಇಂಟ್ರೂಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರ?

Sri Kadidal Manjappa.—It shall Come into force on a particular day notified throughout the State.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಂಗೇಗಾಡ.—ಬಹಳ ಸಂತೋಷ, ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಅದೇ ಒಂದು ಖಚಿತವಾದ ನಿರ್ಧಾರವಿರಲ್ಲಿ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಪಾಸಾದ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಆರು ತಿಂಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಎಲ್ಲರನ್ನು ತೆಗೆದು ಬಿಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸೇವೆಮಾಡಿದವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಮಾಜವಾದಿ ತತ್ರವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಥ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಭಿಸ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ನೇವೆಗೆ ತಕಂತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನಾಂ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಅವರವರಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನ ಹಾಕಿಡ್ಡೀರಿ. ಇನಾಂ ಜಮೀನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಶಾನು ಥೋಗರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರುಗಳಿಗೆ ಇನಾಂ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲ; ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಪಟೀಲರು ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಪಟ್ಟೇಲರುಗಳಿಗೆ ಜಮೀನು ಏನೂ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಧ್ಯವಾದರೆ ಜಮೀನು ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಪಟೀಲ್, ತೋಟ ತಳವಾರರಿಗೆ ಶಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಫ್ರೀ ಆಫ್ ಕಾನ್ಟ್ ಐದು ಎಕರೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಜಮೀನು ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರುಗಳನ್ನು ರಿತ್ಯಾಜಿಲಟೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಒಳೆಯ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಿನಿಸ್ವರು ಬಹಳ ಮೃದು ಸಭಾವವವರು ಕೊ ದರೆಗೊಳಗಾಗತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲ ಅವರುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಕಠಿಣವಾಗಿರುವ ಬಸಲು, ಒಳೆಯು ಮಾತರ್ಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನಿಗೆ ಅನು ಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಸಿಕೊಟ್ಟು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಸ್ಪ.—ಅವರು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿದ್ದರೆ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಂಗೇಗಾಡ.—ವಾಪನು ತೆಗೆದುಕ್ಕೋದುಬಡಿ. ನೀವು 100 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಯಾರು ಅದಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕುವ್ಯರಿಲ್ಲ. ನೀವೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅನುವಂತಿಕ ಹಕ್ಕುದಾರಿಕೆ ಬಟ್ಟು ಹೋಗುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ (ಶ್ರೀ ಎಂ. ಅಂಗೇ ಗೌಡ)

ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಸೀವೆಸಲ್ಲಿಸಿದ ಜನಗಳಿಗೆ ನೀವಾದರೂ ಕೂಡ ಸೀವೆ ಸಲ್ಲಸಬೇಕಾದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ನೂರೂ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವಾಗ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕ್ಕೂ. ನೀವು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ, ಇದರ ಪೇರೆ ಜೆರ್ಜೆಯನ್ನು ಅರ್ಧ ಘಂಟೆಯಲ್ಲ ಮುಗಿಸ ಬಹುದು; ಎಲ್ಲರೂ ಪಾನ್ ಮಾಡಿಬಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಷ್ಟೆ. ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ; ನಿಮ್ಮವರು ಮೊದಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲ. ಬೇಸ್ತುಬದ್ದರು ಜಾಯಿಂಟ್ ನರೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲ ನ್ನಲ್ಪ ಬೇನ್ತು ಬದ್ದು ಹೀಗೆ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಈಗ ನ್ನುವೇಶ ಬಂದಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬೇಸ್ತು ಮೇಲೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಸನ್ನಿವೇಶ ಅಂದರಲ್ಲ ಏನು ಸನ್ನಿವೇಶ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಂಗೇಗಾಡ.—ನಾನು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಇಳಿನುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಜನಗಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟದ್ದಾರೆ; ಸಹಾಯವಾಡಿ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಕಣಾವಾಗಿರ ಬೇಡಿ. ಕಠಿಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಮನನ್ನನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇತು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ವೃತಿರಿಕ್ಕವಾಗಿ ಹೋಗಬಹುದು, ಅವರು ಇನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲರಲ ಎನ್ನು ವ ಸನ್ನಿ ವೇಶ ನಿಮ್ಮಲ್ಲ ಬಂದಿದೆ. ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದದ್ದ ನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಕಷ್ಟ ನಿಮಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಬದಲಾಯಿಸದೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದರೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಪರಿಹಾರದ ವಿಷಯ ಬೇಗ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ಎರಡು—ಮೂರು ಘಂಚೆಗಳು ಉಳಿಸಿಕೊಡಿ; ಆ ಕಾಲವನ್ನು ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಬಲ್ಲುಗಳಿದ್ದರೆ ಎನಿಸೋಗಿಸಿಕೊಳಿಗಣ.

†ಶ್ರೀ ಬ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ (ಬಳಾರಿ).—ಅಥ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನೀಗ ಕೆಲವು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಗಳನ್ನು ಈ ನಥೆಯ ಒಪ್ಪಿಗಾಗಿ ಇಡಬಯುನುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಬಲ್ಲದೆ. ಈ ವಿವನ ಹಿರಿಡಿಟೆರಿ ಅಫೀನನ್ನು ಚುನಾವಣಿಯಲ್ಲಿಡಲು ಆವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸುಪ್ರಿಂ ಕೊರ್ಟಿನಲ್ಲ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ್ಸ್ ಕಾಂಪನ್ ಸೇರ್ಷ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ನಹ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಎಕ್ಸ್ ಗ್ರೆಪಿಯೋರೂಪದಲ್ಲ ಯಾರಾದರೂ ಅಪ್ಲಿಕೇಷಕ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಈಬಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತೆ ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಲ್ಲಿಸಿರುವ ಸೇವೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿನದು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಜಾಯುಂಟ್ ನಲೆಕ್ಟ್ ನಮಿತಿಯವರೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಆದರೆ ಈಗ ನಾವು ಇವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವುದು ಅನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ನೂರಾರೂ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೇವೆನಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡುಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಈ ಹಿಂದೆ ನರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ನಂಬಳದಲ್ಲ. ಇದರಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದ 10-15ರೂಪಾಯಗಳಪ್ರೇಟಿಗೆ, ಇವರಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ ನಂಭಾವನೆ ಅಪ್ಪು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಇವರು ಹೇಶಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವಿನಲ್ಲಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಇವರನ್ನು ಹೊಗಳಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದರೆ ಈಗ ಈ ಬಲ್ಲಿನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದು ಒಂದು ರೀತಿ ಸಾಗಿದ್ದರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಮ ್ರಾಸ್ ಕರ್ಣಾಟಕನಲ್ಲೇ ಒಂದು ರೀತಿಇದೆ, ಹೈ ರವಾದ್ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲೇ ಒಂದು ರೀತಿ-ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲೇ ಒಂದು ರೀತಿ ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದು ಭಾಗದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಇರೂತ್ತೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರಂ ಕಾನೂನು ಆಗಬೆ(ಕಾಮ್ಮ ಆತ್ಯವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಾವೀಗ್ ಈ ಗ್ರಾಮನೌಕರರು ಗಳಿಗೂ ಗಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಅವರು ನಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಏನ್ನು ತರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರೆಶ್ನೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ, ಇದಾದನಂತರ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಈ ದಿವನ ತೆಗೆಡು ಚಿಟ್ಟರೆ ನಾಳೆ ಇವರ ಹಾಗದಲ್ಲ ಯಾರನ್ನು ನೇಮಿ ನಬೇಕೆಂದು ಈ ವೀಡಾರವನ್ನೂ ನಾವೀಗ ಪರಿಶೀಲನಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಇದ್ದ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶಿಲ್ಲರ್ಸ್ಸ್ ಇದ್ದಹಾಗಿದ್ದರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೊಗುತ್ತಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ.....ಗಣ್ಯವೃಕ್ತಿಳಿಗೂ ಬೇಕಾದ ಸಾವಲತ್ತುಗಳನ್ನೊದಗಿನುತ್ತಿದ್ದರು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಬಿಲ್ ಕಲೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರೂ ಅವರಿಂದ ವನ್ನೂರಾಡಲು ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿದು ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾಕಷ್ಟತರದ ಕಲನ ಮಾಡಿದ ಗ್ರಾಮಾಥಿ ಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟೇತೀರ ಬೇಕೆಂದು ನಾನೂ ನಹ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನೂಪ್ರೀಂ ಕೊರ್ಟನವರು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳ ಬಹುದು ಈಗ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲ ಎಕ್ಸ್ಟ್ ಗ್ರಿಷಿಯೋ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಜಾಯಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಡ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ನಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಎರೇಪ್ ಅಫೀನರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಆ ಪಾಗಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಜನರನ್ನು ನೇಮಿ ನಬೇಕೆಂದು ಈ ಬಲ್ಲಿನಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋಜನ ವೀರೇಜ್ ಅಫೀನರುಗಳು ತಕರಾರು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಬೇರೆ ಕೆಲನಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ವಿದ್ಯಾಅರ್ಹತೆ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಜನರಿಗೆ ವೇ೦ೆ ಕೆಲನಕ್ಕೆ ಹೋಗು ವಅವಕಾಶವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣವಿಂದ ಮೊದಲದ್ದ ಬಲ್ಲಿನಲ್ಲ ಇವರಿಗೆ ಪ್ರೋಟಿಗೆಯು ಆರು ಪಟ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ಮತ್ತೆ ಸೇರಿನಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಳೇ ಮೈನೂರು ಏರಿಯ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪಟೇಲರು ಗಳಿಗೆ ಇನಾಂ ಜಮಾನಿನಲ್ಲ-ಕೆಲವು ಶ್ಯಾನುಥೋಗರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತೆಂದು ಕೆಲವರಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನಾಂ ಜಮಾನಿಲ್ಲದ ಪಟೇಲರಿಗೆ ಜಮಿಾನನ್ನು ರೀ—ಗ್ರಾಟ್ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಇನಾಂ ಜಮಾನಿರತಕ್ಕ ಪರಿಗೆ ಆ ಜಮಿಾನನ್ನು ಒಂದು ನಾಮಿನರ್ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡುವುದೂ ನಹ ಅಷ್ಟೇನೂ ನೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಆ ಜಮಿಾನನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈಗ ಹಿಂದಿನ ಬಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಆರು ಪಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏನು ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಹಣದರೂಪದಲ್ಲಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ ಜಮಾನು ರೂಪದಲ್ಲಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವೀರೇಜ್ ಅಫೀನರಿಗೂ ಈ ರೀತಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈರೀತಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ನರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀನಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವೀಗ ಈ ಪೋಸ್ಡ್ಗೆಗಳನ್ನು ರಮ್ಮ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಮುಂದೇನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮುಂದೆ ಪಂಚಾಯ್ತು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ವಹಿನ <mark>ಬೇಕೇ ಬೇಡ</mark>ವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿನಬೇಕಾಗಿದೆ ಇಲ್ಲಿ ಸುತನಕ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಭೂಕಂದಾಯ ವೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನಾರೀತಿಯ ಕೆರಿಗೆರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಮಾನ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಥೂಕಂದಾಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯುದೆಂಬ ಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಹೊತ್ತು ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆಪಿನ್ಯೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಂಥ ಜೀವಾಳವಾಗಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಈ ದಿವನ ವೀಲೇಷ್ ಹಂಚಾಯ್ತ್ರಗಳು ಅವುಗಳದುಡ್ಡನ್ನೇ ಅವು ವಸೂಲ್ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯಾವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ

(ತ್ತೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಹುಯ್ಯ)

ಅವುಗಳಿಗೆ ಈ ಭೂಕಂದಾಯದ ವನೂಲ ಕಾರ್ಯವನ್ನೊ ಪ್ರಿನುವುದು ನೂಕ್ತವೇ-ಅಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿತೀಲನಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಈ ಪಂಚಾಯ್ತುಗಳಿಗೂಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ದುಡ್ಡು ನರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ 2-3 ಹಲ್ಲಗಳಿಗಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಅಕಾಟೆಂಟನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ತಹತೀಲ್ದಾರರ ಕೈಕೆಳಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ ಈ ಕಾಂಪನ್ ಸೇರ್ಷ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲಸಿ six times ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ಮತ್ತೆ ಇಕಸರ್ವ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಕೇವಲ ಬಾಯಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳಿದರೆ ಸಾಲದು. ಇವರಿಗೆ six times ಪ್ರಕಾರ ಕಾಂಪನ್ ಸೇರ್ಷ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿನುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise and meet tomorrow at 8-30 A.M.

The House adjourned at Six of the Clock to meet again at Thirty.

Minutes past Eight of the Clock on Wednesday the 19th April 1961.